

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 11 OCTOBER.

Pius IX en Victor-Emmanuel.

Victor-Emmanuel is een reisje gaan doen naar Berlijn. Hij is een verbond gaan sluiten met den lutherschen Keizer Willem om zich te verdedigen tegen den onmachtigen grijsaard van het Vatikaan.

Op de eerste plaats bewijst deze reis dat de vijanden van den Paus noch te Berlijn, noch te Rome gerust zijn, en dat zij, na drie jaren van zegenpraal nog de behoefte gevoelen elkander wederkeerig te ondersteunen tegen Pius IX. Daarin ligt eene plechtige erkenning van de buitengewone macht van het Pausdom, die Bismark en Minghetti doet sidderen en hen verplicht hunne kracht te vereenigen tegen het Vatikaan, evenals zij in 1866 zich verbonden hebben tegen het oostenrijksch keizerrijk. Daaruit volgt dat het Pausdom met den tijd steeds nieuwe krachten bekomt en het nog heden spreken kan, gelijk het sprak voor negentien eeuwen: *Cum infirmior, tunc potens sum.*

Verder heeft de reis naar Berlijn een altijd helder licht geworpen op het karakter der italiaansche revolutie, daar zij zich tot Luther als tot haar vader wendt, die haar omhelst en beschermt als zijn meest geliefde dochter. Reeds Philippe De Boni had in de italiaansche Kamer gezegd: « wat van meer belang is dan het stoffelijk bezit van Rome, is de beginselen van de Pauselijke Kerk neer te slaan. » En de afgeveerdigde Andriotti: « Wij hebben een revolutie noodig, in naam van alle godsdiensten tegen de katholieke godsdienst. » En de afgeveerdigde Miceli: « Wat kan men met het Pausdom doen ten zij het uitroeien? » En de afgeveerdigde Crispi: « Het katholicisme heeft, even als alle menschelijk werk, zijn tijd gehad. »

Maar dat waren de onvoorzichtigen die alzoo spraken, terwijl de gematigde zich schijnbaar voor de katholieke kerk verklaarden en haar de vrijheid beloofden. Thans zijn de Minghetti's en Visconti Venosta's naar Berlijn gegaan en hebben tot Bismark gezegd: *quid vultis mihi dare ut ego eum vobis tradam?* Help ons tegen Frankrijk, en wij zullen u helpen tegen de Kerk. Bij dat licht vallen de maskers van de vijanden des Pausen, en dat is een groot voordeel voor hem.

Daarenboven hebben Minghetti en Visconti Venosta te Berlijn niet anders gedaan dan de noodzakelijkheid verkondigen van de tijdelijke macht des Pausen. Vroeger verzekerden zij dat die macht zeer nadeelig was voor den godsdienst. Thans nu zij gevallen is, ziet men hoe nuttig zij was voor het katholicisme. Luther zingt viktorie en daardoor rechveerdigt hij de allocuties, protesten en den edelen weerstand van Pius IX. Kan onze H. Vader zich verzoenen met de bondgenooten van Luther?

Wat wij zeggen van den godsdienst is evenzeer op de politiek van toepassing. Men beloofde dat Europa na den val van den Paus-Koning, vrede zou hebben; maar juist tegenovergesteld; men gaat van Rome naar Veenen en Berlijn om den oorlog gereed te maken. De beruchte reis bewijst dat wij ons in het voorloopige bevinden, gelijk de afgeveerdigde Joseph Ferrari in de kamer heeft opgemerkt. De toestanden van Europa zijn nog onhoudbaar dan ten tijde van Bonaparte. Morgen kan een ander Hohenzollern de wereld in vuur zetten en de toestanden der samenleving geheel veranderen.

In één woord, de reis naar Berlijn bewijst dat Pius IX gelijk heeft gehad en dat de Paus-Koning eene politieke noodzakelijkheid, eene maatschappelijke behoefte is, dat er zonder hem, slechts omverwerping en verschrinking heerscht, dat men steeds aan den rand van den afgrond staat. De roomsche kwestie is begonnen in 1856, toen graaf Walewski, op het kongres van Parijs den Pauselijke Staat onbestaanbaar noemde. En wat is er sinds gebeurd? De toestand der geheele wereld is onbestaanbaar geworden.

Minghetti en Bismark zoeken elkander te ondersteunen, omdat zij beiden hunne zwakteit gevoelen. Intusschen verheerlijken zij Pius IX, die menschelijkerwijze gesproken, meer dan ieder hulp en steun zou moeten behoeven, en die niettemin niemand hulp vraagt, onwankelbaar blijft op zijnen post en spot met zijne vijanden, omdat hij zich machtiger gevoelt dan zij.

Verheven schouwspel! Op het Vatikaan is een grijsaard, beroofd van alles, verlaten door alle mogendheden: en evenwel heeft de geheele wereld behoefte aan hem. Hij lijdt met geduld, wacht af met vertrouwen, en houdt

zich zeker van de overwinning, terwijl zijne vervolgers, groot, machtig in schijn, bijeenkomsten houden, sidderen, knarsetanden en verbonden sluiten. O! hoe groot is deze Paus in zijne verlatenheid, hoe vreeslijk is zijne zwakteit, hoe glorievol is zijne ellende!

Vergelding aan de millielanen.

Zoo als wij reeds gezegd hebben, gaat M. Malou in den toekomstenden zittijd een wetsontwerp neerleggen, volgens hetwelk de familiën, die een soldaat aan 't land leveren, eene maandelijksche vergelding zullen ontvangen.

Vele van onze lezers kennen de voordeelen niet, die dit wetsontwerp aan de werklieden gaat geven; en dat verwondert ons niet: de liberalen doen al wat zij kunnen om de burgerij te bedriegen; ze weten wel dat dit wetsontwerp nog eens te meer gaat toonen dat onze tegenwoordige ministers de burgerij en den werkmans genegen zijn.

Wij gaan nu dit nieuwe wetsontwerp eens klaar uitleggen.

De wet van 1870 geeft aan den loteling, als hij 56 jaar oud is, een levenslang pensioen van 150 fr. Die schikking is slecht, en ziehier waarom: Zeer vele lotelingen bereiken dien ouderdom niet, en genieten dus van 't voordeel der wet... niemendalle. Zij legt den Staat eene jaarlijksche uitgave op van twee miljoen franks, die men als verloren mag beschouwen, en oefent geen den minsten invloed uit op het welzijn van den soldaat, nog op de dringende behoeften van zijne familie. Daarbij: zal die wet in stand blijven? Op 50 jaren gebeuren er zoo vele veranderingen! Zal de Staat binnen die 30 jaar wel bij machte zijn, om de aangegane verplichtingen na te komen?

Het katholiek ministerie gaat dat veranderen. Onze ministers zeggen: het is beter één vogel in de hand, dan tien in de lucht! Dat verstaat een hoer zoo wel als een advocaat.

Welnu, ziehier wat onze ministers aan de Kamer gaan voorstellen. Luistert, ambachtsman; luistert, landhouwer: Gij hebt eenen zoon in het leger; hij hielp u in het onderhoud van uw huishouden. Onder de liberale wet was er van hem, zoo lang hij in de kazerne was, niets te ontvangen, tenzij alle maanden eenen brief waarin stond: « Zeer beminde ouders, ik late u lieden weten den staat van mijne gezondheid, en 'k verhoop van u hetzelfde, ware het anders het zou mij groote

pijn doen... Hebbe mij niet wat geld? » Dus, zij mocht alle maanden nog wat bij geven aan uwen zoon. Nu gaat zij alle maanden in uw huis ontvangen, in plaats van te geven! En als uw zoon nu om geld schrijft, zult ge het hem liever zenden, omdat het uit de groote beurs komt.

Zeg eens, is dat geen ander paar mouwen? De weinig begoede familie van den militaan ontvangt elke maand de door de wet vast te stellen vergoeding. Veronderstel nu, maar alle maanden 10 fr. dat maakt toch 120 fr. s'jaars, die als eene goede rent in de handen van den ambachtsman of landbouwer vallen zal. Zeg 'ne keer, liberalen, is dat niet veel beter als het pensioen van baas Frère, in uw 56e jaar, als ge al vijf, tien of meer jaren onder het groene gras zoudt liggen!

En is dat niet eene zeer lieve verlichting van den krijgsdienst, goed voor de lotelingen en profijtig voor de familiën?

Den dag dat die wet zal gestermd worden, zal er een « hoera » in het land opgaan, voor « die onbekwame » ministers, die klank en naklank zal hebben!

Men schrijft uit Gent aan de *Etoile belge*:

« Al de Belgen zijn gelijk voor de wet. Nogtans heeft het gouvernement te Gent eenen anderen ramplaçant voor de lichting van 1873 gevonden dan voor den zoon van den heer Casier-Legrand, broeder van den heer Casier-de Hemptinne.

« Al de andere ouders die, zoals de heer Casier-Legrand, de helft van wat een ramplaçant kost, gestort hadden, hebben hun geld terug ontvangen, en hebben nu maar zelve, binnen de maand, eenen ramplaçant te zoeken voor hunnen zoon, of deze moet optrekken. »

Al de Geusch doctrinaire papieren van het land nemen dit artikelje over.

Maar de *Bien Public* geeft er een antwoord op:

De toepassing der wet van 10 november 1870, op het remplacement geschiedt volgens het 5^e artikel, luidende als volgt:

« De replacementen geschieden in de orde der stortingen. »

Dus, de eerste betaler is ook de eerste gediend.

Niets zoo natuurlijk.

Nu komt, dat de heer Casier-Legrand, « broeder van eenen senator, » de voorzichtigheid gehad reeds den 2 januari 1873 zijne

DE NIEUWE DOKTOR.

Een verhaal naar het Hoogduitsch-

(17^e Vervolg.)

« Langen tijden in vele in eenzaamheid doorgebrachte uren ging ik met mij zelve te rade, en ik onderzocht mijn gemoed of mijne vatbaarheid, om een meisje als Julia gelukkig te maken, nog wel sterk genoeg was, om haar lot aan het mijne te verbinden, en dan dacht ik ook aan mijn werken en streven, dat nu eerst recht gezegende vruchten zou dragen wanneer zij, die met al de omstandigheden van de onderhoorigen der goederen bekend was, in elke hut der armoede als te huis was en overal als een weldadige engel bijkans werd aangebeden, mij ter zijde stond. Toen verzette ik mij tegen de pijnlijke gewaarwordingen van mijn hart. Ik ging tot Julia en verhaalde haar alles wat er met mij gebeurd was: mijne schuld en mijn ongeluk, en ook mijne liefde, Elisabeth! En toen zij alles wist, toen eerst vroeg ik haar of zij mijne vrouw zou kunnen worden. Weened, doch met eene uitdrukking van gelatenheid en vertrouwen in hare gevoelvolle oogen die mij diep trof, legde zij hare hand in de mijne. Drie weken later werd ons huwelijk voltrokken. Ik durf hopen dat het haar nooit herouwd heeft haar lot aan het mijne te hebben verbonden, want wat ik doen kon heb ik gedaan om dat trouwbartig, zachtzinnig gemoed gelukkig te maken, welks aandelen mij steeds heilig blijven zal. Toen zij stierf waren hare laatste woorden een zegenwensc voor mij.

— Eu zulk een hart moest zij verliezen? zeide Elisabeth aangedaan.

— Ja, haar heb ik verloren, zeide Weldaan, maar zij heeft mij een dierbaar aandenken nagelaten, een pand harer heilige liefde, doch dat der moeder het leven kostte.

— Gij hebt dus een kind! riep Elisabeth

vroolijk uit.

— Ja, Elisabeth, eene dochter, een lief bekoorlijk schepseltje, het ovenbeeld harer moeder en het draagt een naam dien hare moeder haar gaf in het uur van haar scheiden, en die naam is de uwe Elisabeth!

Zij weende, een tijd lang had hij reeds zwiingend hare hand gevat.

— Verhaal mij nu ook uw leven, zegde hij toen. Hoe zeer Otto mij daarvan ook reeds het een en ander moge hebben medegedeeld, hoor ik het toch zoo oneindig veel liever uit uwen mond, ook omdat mijn broeder met menige bijzonderheden van zelf onbekend blijven moest.

— Daarover valt niet veel te zeggen, antwoordde zij. Zoals gij mij hier ziet, heb ik vele jaren geleefd en ik ben allens onder geworden, zoodat ik mij zelve nu bijna toeschijn als moeder mijner jongere zuster.

En toen sprak zij hem van hare lievelinge, van haren vader die zijn opgeruimd karakter behouden en het aangename van zijne omgeving steeds had weten te bewaren, en van haren broeder die in Amerika een ander vaderland en een onbekrompen bestaan had gevonden, waarop hij nu al sedert lang een eigen haard en een gelukkig gezin had gegrondest. Ook van hare eigen belangen sprak zij, van alles waarmede zij haar leven had trachten te veraangenamen waarbij het Weldaan bleek hoe zij alle lichtpunten deed uitkomen en daarentegen trachtte te verbergen in hoe verre 't schaduw en de smart van het verledene nog het tegenwoordige verduisterden.

Zij zag hem vragend aan en toch was het alsof zij zijne bedoeling raadde, want zij meende zekere verlegenheid op zijn gelaat op te merken.

— Hebt gij daartoe uw levensdoel beperkt, ging hij voort, en leeft er in uw hart geen wensc en geen hoop meer nog grooter zegen rondom u te verspreiden, ten einde zooda's vroeger, het hoogst denkbaar geluk uit te maken van

een enkel mensch?

— Ik versta u niet, Robert!

— Elisabeth, toen mijn broeder u betuigd had dat hij u beminde en toen gij hem ten antwoord gegeven hebt, dat gij zijne liefde niet kondet deelen, toen gij hem tevens gezegt hebt dat u hart voor altijd aan een ander toebehoorde, iemand die nog in het leven was... wie is die man, Elisabeth?

Zij antwoordde niet, maar sidderend stond zij hem ter zijde.

— Elisabeth, ben ik het? vroeg hij zacht.

Zij sloeg hare oogen tot hem op, zag hem met vochtige oogen aan en gaf op vasten toon ten antwoord:

— Ja Robert, gij, en gij alleen!

— En kunt gij, wilt gij de neiging van uw hart volgen, Elisabeth?

In plaats van hem met hare lippen te antwoorden, zook zij in zijne armen, die zich voor haar hadden uitgebreid. Hij drukte zijne geliefde aan zijne borst en zij liet haar hoofd rusten aan zijn kloppend hart.

— Weet gij het ook, Elisabeth, zegde hij eindelijk, dat ik u geen leven van geluk te gemoet voeren kan? De schaduw van het verledene zijn te dicht en te somber!

— En toch Robert, zullen zij verdwijnen voor de zon die in ons hart is opgegaan, voor de liefde die wij elkander vrijmoedig bekend hebben waar zij bestaan kan voor God, en... voor alle dooden, liet zij er zacht op volgen. Voor zoo verre wij schuldig waren, hebben wij daarvoor geboet door jaren van smart en rouw; hetgeen daarvan overblijft is slechts een ongeluk dat wij dragen moeten en dragen kunnen Robert, als dit over ons besloten is.

— Gij brengt zegen en vrede in mijn hart, Elisabeth, riep hij opgetogen uit.

Toen Elisabeth eindelijk naar de haren verlangde, die in angstige spanning het oogenblik hadden te gemoet gezien dat zij het onderhoud van hen die elkander na zoo vele wisselvallig-

heden wedergevoelen hadden, durfden storen, heerschte er eene onuitsprekelijke vreugde in den kleinen kring. De majoor omarmde zijn kind en beurtelings Robert, terwijl hem de tranen langs de wangen vloeiden, en dan weder was hij ontvreden op zichelve wegens zijne aandoening die hij niet verbergen kon, daar de zaak nu immers toch goed was afgelopen.

Cecilia bleef lang in de armen harer zuster en al kwam er ook nauwelijks een woord over hare lippen, toch was dat zwiingend welsprekend voor de beide trouwe harten. Toen eindelijk ook Otto nader trad en Elisabeth hartelijk de hand drukte, toen zag zij wel aan de blijmoedige uitdrukking van zijn gelaat, dat zij hem weder onder de gezonden rekenen mocht en toen hij haar glimlenscend zegde: « Nu moet gij mij toch een anderen naam geven dan dien welken gij mij hebt aangeboden, Elisabeth, » toen noemde zij hem met eene onbeschrijflijke gewaarwording « haar moeder. »

Toen de avond gevallen was en in duizende woningen de lichtjes van den Kersboom werden aangestoken toen vierde in het huis van majoor Selden de eenwige liefde hare schoonste openbaring in de zaligheid van twee harten die zij te zamen had gevoegd.

Maar Cecilia zeide: » Zoo schoon heeft bij ons de Kersboom nog nooit gebrand, al heeft ook niemand genoeg van zijne pracht gesproken. »

« En toen het weder lente werd en Robert kwam om Elisabeth als zijne huisvrouw huiswaarts te voeren, toen was uit hare eerste bloesem ook eene andere knop ontloken; ze koesterende zonnestraal en de milde regen waren er op gevallen, zoodat de knop tot eene bekoorlijke bloem ontwikkeld was, zoodat de oude Elder voorzorg had en een paar liefdevolle oogen hadden haar gevonden en een gelukkig hart wist voor wien die knop ontloken was.

EINDE.